

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS (ensimmäinen jaosto)

22 päivänä kesäkuuta 2006 *

Asiassa T-136/04,

Rasso Freiherr von Cramer-Klett, kotipaikka Aschau im Chiemgau (Saksa), ja

Rechtlerverband Pfronten, kotipaikka Pfronten (Saksa),

edustajinaan asianajajat T. Schönfeld ja L. Thum,

kantajina,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään M. van Beek ja B. Schima,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

jota tukee

Suomen tasavalta, asiamiehinään T. Pynnä ja A. Guimaraes-Purokoski,

väliintulijana,

jossa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta vaaditaan kumoamaan neuvoston direktiivin 92/43/ETY mukaisesta luettelosta alppivyöhykkeen luonnonmaantieteellisellä alueella olevista yhteisön tärkeänä pitämistä alueista 22 päivänä joulukuuta 2003 tehty komission päätös 2004/69/EY (EUVL 2004, L 14, s. 21),

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN
OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN (ensimmäinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja R. García-Valdecasas sekä tuomarit
I. Labucka ja V. Trstenjak,

kirjaaja: E. Coulon,

on antanut seuraavan

määräyksen

Asiaa koskevat oikeussäännöt ja tosiseikat

- ¹ Neuvosto antoi 21.5.1992 direktiivin 92/43/ETY luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta (EYVL L 206, s. 7; jäljempänä luontodirektiivi).
- ² Luontodirektiivin tavoitteena on sen 2 artiklan 1 kohdan mukaan edistää luonnon monimuotoisuuden säilymistä suojelemalla luontotyyppejä ja luonnonvaraista eläimistöä ja kasvistoa jäsenvaltioiden sillä alueella, jossa perustamissopimusta sovelletaan.
- ³ Luontodirektiivin 2 artiklan 2 kohdassa täsmennetään, että tämän direktiivin mukaisesti toteutetuilla toimenpiteillä pyritään varmistamaan yhteisön tärkeänä pitämien luontotyyppien ja luonnonvaraisten eläin- ja kasvilajien suotuisan suojelun tason säilyttäminen tai sen ennalleen saattaminen.
- ⁴ Luontodirektiivin johdanto-osan kuudennen perustelukappaleen mukaan yhteisön tärkeinä pitämien luontotyyppien ja lajien suotuisan suojelun tason saattamiseksi ennalleen tai sen säilyttämiseksi on tarpeen osoittaa erityisten suojelutoimien alueita yhtenäisen eurooppalaisen ekologisen verkoston aikaansaamiseksi määritellyn aikataulun mukaisesti.

- 5 Luontodirektiivin 3 artiklan 1 kohdan mukaan tämä verkosto, jonka nimi on Natura 2000, kattaa erityisten suojelutoimien alueet sekä jäsenvaltioiden luonnonvaraisten lintujen suojelusta 2 päivänä huhtikuuta 1979 annetun neuvoston direktiivin 79/409/ETY (EYVL L 103, s. 1) mukaisesti luokittelemat erityiset suojelualueet.
- 6 Luontodirektiivin 1 artiklan 1 alakohdan mukaan erityisten suojelutoimien alueella tarkoitetaan "jäsenvaltioiden lainsäädännöllisellä, hallinnollisella ja/tai sopimusoi-keudellisella toimenpiteellä osoittamaa yhteisön tärkeänä pitämää aluetta, jolla sovelletaan niiden luontotyyppien ja/tai niiden lajien kantojen, joille alue on osoitettu, suotuisan suojelun tason säilyttämistä tai ennalleen saattamista koskevia tarvittavia suojelutoimenpiteitä".
- 7 Luontodirektiivin 4 artiklassa säädetään kolmivaiheisesta menettelystä erityisten suojelutoimien alueiden osoittamiseksi. Tämän artiklan 1 kohdan mukaan kukin jäsenvaltio laatii alueita koskevan luettelon, josta ilmenee, mitä luontodirektiivin liitteen I luontotyyppejä ja liitteen II luontaisia lajeja sen kansallisella alueella olevilla alueilla on. Tämä luettelo on toimitettava komissiolle kolmen vuoden kuluessa direktiivin tiedoksiantamisesta yhdessä kutakin aluetta koskevien tietojen kanssa.
- 8 Luontodirektiivin 4 artiklan 2 kohdan mukaan komissio laatii yhteisymmärryksessä kunkin jäsenvaltion kanssa ja niiden esittämien luetteloiden pohjalta direktiivin liitteessä III vahvistettujen perusteiden mukaan luonnoksen yhteisön tärkeinä pitämien alueiden luetteloksi. Komissio hyväksyy luontodirektiivin 21 artiklassa tarkoitettua menettelyä noudattaen luettelon valituista yhteisön tärkeinä pitämistä alueista. Kyseisen 4 artiklan 3 kohdan mukaan tämä luettelo laaditaan kuuden vuoden kuluessa luontodirektiivin tiedoksiantamisesta.

- 9 Luontodirektiivin 4 artiklan 4 kohdassa säädetään, että kun yhteisön tärkeänä pitämä alue on hyväksytty tämän saman artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen, kyseisen jäsenvaltion on osoitettava tämä alue erityisten suojelutoimien alueeksi mahdollisimman nopeasti ja viimeistään kuuden vuoden kuluessa määrittäen toteamisjärjestys sen perusteella, miten merkittäviä alueet ovat liitteessä I olevan luontotyyppin tai liitteessä II olevan lajin suotuisan suojelun tason säilyttämisen tai ennalleen saattamisen ja Natura 2000:n yhtenäisyyden kannalta sekä alueita uhkaavan huononemisen tai häviämisen perusteella.
- 10 Luontodirektiivin 4 artiklan 5 kohdassa täsmennetään, että kun alue on merkitty komission laatimaan yhteisön tärkeinä pitämien alueiden luetteloon, sitä koskevat 6 artiklan 2, 3 ja 4 kohdan säännökset.
- 11 Luontodirektiivin 6 artiklassa säädetään seuraavaa:

”1. Jäsenvaltioiden on toteutettava erityisten suojelutoimien alueilla tarvittavat suojelutoimenpiteet ja laadittava tarvittaessa tarkoituksenmukaisia käyttösuunnitelmia, jotka koskevat erityisesti näitä alueita tai jotka sisältyvät muihin kehityssuunnitelmiin, sekä tarpeellisia lainsäädännöllisiä, hallinnollisia tai sopimusoikeudellisia toimenpiteitä, jotka vastaavat liitteen I luontotyyppien ja liitteessä II esitettyjen lajien ekologisia vaatimuksia alueilla.

2. Jäsenvaltioiden on toteutettava erityisten suojelutoimien alueilla tarpeellisia toimenpiteitä luontotyyppien ja lajien elinympäristöjen heikentymisen sekä niitä lajeja koskevien häiriöiden estämiseksi, joita varten alueet on osoitettu, siinä määrin kuin nämä häiriöt saattaisivat vaikuttaa merkittävästi tämän direktiivin tavoitteisiin.

3. Kaikki suunnitelmat tai hankkeet, jotka eivät liity suoraan alueen käyttöön tai ole sen kannalta tarpeellisia, mutta ovat omiaan vaikuttamaan tähän alueeseen merkittävästi joko erikseen tai yhdessä muiden suunnitelmien tai hankkeiden kanssa, on arvioitava asianmukaisesti sen kannalta, miten ne vaikuttavat alueen suojelutavoitteisiin. Alueelle aiheutuvien vaikutusten arvioinnista tehtyjen johtopäätösten perusteella ja jollei 4 kohdan säännöksistä muuta johdu, toimivaltaiset kansalliset viranomaiset antavat hyväksyntänsä tälle suunnitelmalle tai hankkeelle vasta varmistuttuaan siitä, että suunnitelma tai hanke ei vaikuta kyseisen alueen koskemattomuuteen, ja kuultuaan tarvittaessa kansalaisia.

4. Jos suunnitelma tai hanke on alueelle aiheutuvien vaikutusten arvioinnin kielteisestä tuloksesta huolimatta ja vaihtoehtoisten ratkaisujen puuttuessa kuitenkin toteutettava erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, mukaan lukien sosiaaliset tai taloudelliset syyt, jäsenvaltion on toteutettava kaikki tarvittavat korvaavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että Natura 2000:n yleinen kokonaisuus säilyy yhtenäisenä. Jäsenvaltion on ilmoitettava komissiolle toteutetut korvaavat toimenpiteet.

Jos kyseisellä alueella on ensisijaisesti suojeltava luontotyyppi ja/tai laji, ainoat kysymykseen tulevat näkökohdat ovat sellaisia, jotka liittyvät ihmisen terveyteen tai yleiseen turvallisuuteen tai ensisijaisen tärkeisiin suotuisiin vaikutuksiin ympäristöön taikka, komission lausunnon mukaan, muihin erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottaviin syihin.”

- ¹² Luontodirektiivin mukaisesta luettelosta alppivyöhykkeen luonnonmaantieteellisellä alueella olevista yhteisön tärkeänä pitämistä alueista 22 päivänä joulukuuta 2003 tehty komission päätös 2004/69/EY (EUVL 2004, L 14, s. 21; jäljempänä riidanalainen päätös) tehtiin kyseisen direktiivin 4 artiklan 2 kohdan kolmannen alakohdan perusteella. Luetteloon hyväksyttyihin yhteisön tärkeinä pitämiin alueisiin kuuluvat seuraavat alueet:

– DE 8239304 Hochries-Laubensteingebiet und Spitzstein

– DE 8429303 Kienberg mit Magerrasen im Tal der Steinacher Ach.

- 13 Ensimmäinen kantaja on maanomistaja yhteisön tärkeänä pitämällä alueella, johon viitataan tunnuksella DE 8239304. Toinen kantaja on yksityisoikeudellinen yhdistys, joka kokoaa yhteen maanomistajat yhteisön tärkeänä pitämällä alueella, johon viitataan tunnuksella DE 8429303. Kantajat käyttävät metsäalueitaan tähän tarkoitukseen perustettujen yritysten puitteissa.

Oikeudenkäyntimenettely

- 14 Kantajat nostivat nyt käsiteltävänä olevan kanteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 8.4.2004 toimittamallaan kannekirjelmällä.
- 15 Suomen tasavalta (jäljempänä väliintulija) pyysi 2.9.2004 ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen toimittamallaan asiakirjalla saada osallistua oikeudenkäyntiin tukeakseen komission vaatimuksia. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ensimmäisen jaoston puheenjohtaja hyväksyi tämän väliintulohakemuksen 14.10.2004 antamallaan määräyksellä. Väliintulija toimitti väliintulokirjelmän, joka koski ainoastaan kanteen tutkittavaksi ottamista. Kantajat ja komissio eivät esittäneet huomautuksia tästä väliintulokirjelmästä.
- 16 Komissio esitti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen 28.9.2004 toimittamallaan erillisellä asiakirjalla oikeudenkäyntiväitteen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 114 artiklan 1 kohdan nojalla. Kantajat esittivät huomautuksensa tästä oikeudenkäyntiväitteestä 17.11.2004.

Asianosaisten vaatimukset

- 17 Komissio vaatii oikeudenkäyntiväitteessään, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin
- jättää kanteen tutkimatta ja
 - velvoittaa kantajat korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 18 Väliintulija vaatii väliintulokirjelmässään, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin jättää kanteen tutkimatta.
- 19 Kantajat vaativat oikeudenkäyntiväitteestä esittämissään huomautuksissa, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin
- hylkää oikeudenkäyntiväitteen
 - kumoaa riidanalaisen päätöksen ja
 - velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

- 20 Työjärjestyksen 114 artiklassa määrätään, että jos asianosainen haluaa yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ratkaisevan tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä koskevan väitteen käsittelemättä itse pääasiaa, hakemuksen jatkokäsittely on suullinen, jollei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin päättä toisin. Käsiteltävänä olevassa asiassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo saaneensa tarvittavat selvitykset oikeudenkäyntiasiakirjoista ja päättää, ettei suullista käsittelyä ole syytä aloittaa.

Asianosaisten lausumat

- 21 Komissio korostaa ensisijaisesti, että kantajilla ei ole asiavaltuutta.
- 22 Se katsoo, että riidanalainen päätös on ainoastaan väliaikainen toimenpide yhteisöjen tuomioistuimen asiassa 60/81, IBM vastaan komissio, 11.11.1981 antamassa tuomiossa (Kok. 1981, s. 2639, Kok. Ep. VI, s. 231, 10 kohta) tarkoitetussa merkityksessä. Sen mukaan riidanalainen päätös ei ole sellainen toimi, josta voidaan nostaa kanne, sikäli kuin yhteisön tärkeinä pitämien alueiden luettelon laatiminen ei päättä menettelyä, jonka tarkoituksena on Natura 2000 -verkoston perustaminen.
- 23 Komissio korostaa, että riidanalaisella päätöksellä ei ole suoraa vaikutusta kantajien oikeusasemaan. Sen mukaan kantajiin kohdistuvat mahdolliset oikeusvaikutukset toteutuvat vasta, kun kansalliset viranomaiset toteuttavat luontodirektiivin ja riidanalaisen päätöksen mukaisia toimenpiteitä.

- 24 Tämän vuoksi komissio katsoo, että riidanalaisella päätöksellä ei mitenkään puututa kantajien oikeudelliseen toiminta-alaan. Puuttuvan oikeudellisen intressin vuoksi niillä ei siten komission mukaan ole mahdollisuutta nostaa kannetta kyseisen päätöksen kumoamiseksi EY 230 artiklan neljännen kohdan nojalla.
- 25 Komissio väittää toissijaisesti, että riidanalainen päätös ei koske kantajia suoraan ja erikseen.
- 26 Sen osalta, että päätös koskisi kantajia suoraan, komissio katsoo, että yhteisön tärkeinä pitämien alueiden luettelon laatimisen seuraukset, nimittäin jäsenvaltioiden velvollisuus osoittaa nämä alueet erityisten suojelutoimien alueiksi ja toteuttaa niiden osalta suojelutoimenpiteitä, eivät tapahdu automaattisesti. Vaikka alueiden luettelossa vahvistetaan sitovasti alueiden laajuus sekä suojeltavat luontotyytit ja lajit, jäsenvaltiot säilyttävät komission mukaan tietyn harkintavallan luontodirektiivin 6 artiklan 1 kohdassa yksilöityjen erityisten suojelutoimenpiteiden osalta. Ainoastaan näillä toimenpiteillä on vaikutusta kantajien oikeusasemaan. Komission mukaan ei siis ole käsitettävissä, että riidanalainen päätös koskisi kantajia suoraan.
- 27 Komissio lisää, ettei luontodirektiivin 4 artiklan 5 kohdasta, jossa säädetään, että kun alue on merkitty 2 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitettuun luetteloon, sitä koskevat 6 artiklan 2, 3 ja 4 kohdan säännökset, myöskään seuraa, että päätös koskee kantajia suoraan. Tältä osin komissio korostaa, että luontodirektiivin 6 artiklan 2 kohdassa asetetaan velvollisuus estää alueita heikentävät ja niille häiriöitä aiheuttavat toimet. Saman direktiivin 6 artiklan 3 ja 4 kohdassa säädetään lupamenettelystä sellaisille suunnitelmille ja hankkeille, joilla on mahdollisesti vaikutuksia alueeseen. Kummassakin tapauksessa on kyse jäsenvaltioilla eikä yksityisillä olevista velvoitteista.

- 28 Komissio pääättelee tästä, että koska riidanalaisella päätöksellä ei siis ole mitään suoraa vaikutusta kantajien oikeusasemaan, mainittu päätös ei koske kantajia suoraan eikä näillä ole tämän vuoksi oikeutta nostaa kumoamiskannetta.
- 29 Sen osalta, että päätös koskisi kantajia erikseen, komissio katsoo, että riidanalaisessa päätöksessä ei määritellä maanomistajien oikeuksia eikä velvollisuuksia, vaan siinä vahvistetaan pelkästään sellaisten alueiden luettelo, joihin sovelletaan jatkossa muita säännöksiä, jotka eivät myöskään koske maanomistusta. Kyseisten säännösten tavoitteena on komission mukaan suojella alueita niiden suojelun tason heikentymiseltä riippumatta siitä toiminnasta, josta tämä heikentyminen johtuu.
- 30 Komissio katsoo, että koska riidanalaisessa päätöksessä ei aseteta mitään velvollisuutta maanomistajille, kantajat eivät voi myöskään väittää, että riidanalainen päätös vaikuttaisi niiden erityisiin oikeuksiin tai aiheuttaisi niille poikkeuksellista vahinkoa, joka yksilöisi ne suhteessa kaikkiin muihin taloudellisiin toimijoihin. Vaikka oletettaisiin, että päätöksellä voidaan asettaa kantajille velvollisuuksia, tämä johtuu komission mukaan objektiivisesti määritellystä tilanteesta eli liitteeseen otettujen alueiden maantieteellisestä sijainnista.
- 31 Komission mukaan kantajia ei myöskään yksilöi se, että komissio olisi velvollinen erityissäännösten nojalla ottamaan huomioon seuraukset, jotka toimella, jonka se aikoo toteuttaa, on kantajien asemaan. Komissio katsoo, että vain luonnonsuojeluun kuuluvia ehdottoman tieteellisiä kriteereitä voidaan soveltaa menettelyyn, joka on johtanut riidanalaisen päätöksen tekemiseen. Sitä paitsi missään yhteisön oikeussäännössä ei velvoitettu komissiota riidanalaisesta päätöstä antaessaan noudattamaan menettelyä, jonka yhteydessä kantajat olisivat voineet vedota oikeuksiinsa, kuten oikeuteen tulla kuulluksi.

- 32 Komissio katsoo, että riidanalainen päätös ei siis koske kantajia erikseen. Se päättelee kaiken edellä esitetyn perusteella, että kanne on jätettävä tutkimatta.
- 33 Väliintulija tukee komission perusteluja ja vaatii niin ikään, että nyt käsiteltävänä oleva kanne jätetään tutkimatta.
- 34 Sen osalta, että päätös koskisi kantajia suoraan, väliintulija lisää, että riidanalaisessa päätöksessä annetaan selvästi jäsenvaltioille mahdollisuus toteuttaa tai olla toteuttamatta tiettyjä toimenpiteitä. Näin ollen riidanalaisen päätöksen vaikutukset riippuvat siitä tavasta, jolla kansalliset viranomaiset käyttävät harkintavaltaansa.
- 35 Sen osalta, että päätös koskisi kantajia erikseen, väliintulija katsoo, että riidanalaisella päätöksellä ei estetä niitä käyttämästä yksinoikeuksiaan eikä evätä niillä olevia oikeuksia. Tällä päätöksellä ei ole määritetty kantajien oikeuksia ja velvollisuuksia vaan ainoastaan laadittu lista alueista, jotka on rajattu maantieteellisesti. Mahdolliset haittavaikutukset, joihin on vedottu kanteessa, ovat ainoastaan riidanalaisen päätöksen välillisiä seurauksia.
- 36 Väliintulijan mukaan on lisäksi todettava, että riidanalainen päätös ei vaikuta kantajiin yksinoikeuksien haltijoina. Mikäli päätös ylipäättään vaikuttaa kantajiin se vaikuttaa heihin ainoastaan maanomistajina samoin kuin se vaikuttaa kaikkien muidenkin päätöksen liitteessä mainittujen alueiden maanomistajien asemaan.
- 37 Väliintulija korostaa vielä, että vaikka hypoteettisesti voitaisiinkin määritellä komission riidanalainen päätös mahdollistaa päätöksen liitteessä I mainittujen maa-alueiden omistajat, tämä ei merkitse sitä, että päätöksen olisi katsottava

koskevan kantajia erikseen, koska kyseistä päätöstä sovelletaan siinä objektiivisesti määritellyn tosiseikan eli kyseessä olevien alueiden luonnonarvojen perusteella (ks. asia T-213/02, SNF v. komissio, määräys 6.9.2004, Kok. 2004, s. II-3047, 59 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

38 Kantajat väittävät, että riidanalainen päätös koskee niitä suoraan ja erikseen.

39 Sen osalta, koskeeko päätös kantajia suoraan, kantajat vetoavat luontodirektiivin 4 artiklan 5 kohtaan, jossa säädetään, että riidanalaisen päätöksen tekemisen seurauksena kyseisessä päätöksessä tarkoitettuja alueita koskevat luontodirektiivin 6 artiklan 2 kohdassa säädetty heikentämiskielto ja saman artiklan 3 ja 4 kohdassa tarkoitettu suunnitelmiin ja hankkeisiin sovellettava lupamenettely. Ne katsovat, että vaikka nämä velvoitteet koskevat jäsenvaltioita, edellä mainitut velvollisuudet koskevat kuitenkin niitä suoraan, koska 6 artiklassa perustetaan suoria toiminta-velvoitteita niiden suhteen. Kantajien mukaan luontodirektiivin 6 artiklan 2, 3 ja 4 kohdassa ei jätetä jäsenvaltioille lainkaan harkintavaltaa.

40 Mitä tulee siihen, koskeeko päätös kantajia erikseen, kantajat katsovat, että on kiistatonta, että niille aiheutuvat oikeudelliset haitat eivät pohjimmiltaan eroa riidanalaisessa päätöksessä tarkoitetuilla alueilla sijaitsevien maiden muille omistajille aiheutuneista haitoista. Kantajien mukaan viiteryhmänä on kuitenkin otettava huomioon yhteisön kaikki maanomistajat.

41 Kantajat lisäävät, että luontodirektiivin 6 artiklan 2, 3 ja 4 kohdan säännökset aiheuttavat rajoituksia niiden omaisuuden käyttöön. Maa-alueiden maantieteellinen sijainti on niiden mukaan liittymäkohta riidanalaisen päätöksen osalta, koska

direktiivin järjestelmä viittaa ainoastaan tähän. Niiden mukaan on kiistatonta, että kantajilla ei ole mitään mahdollisuutta nostaa kyseistä direktiiviä koskevaa kannetta, sillä tämä direktiivi ei koske niitä suoraan ja erikseen.

- 42 Tämän vuoksi kantajat katsovat, että tehokasta oikeussuojaa koskevat vaatimukset menettävät merkityksensä, jos riidanalaisen päätöksen ei katsota koskevan omistajia erikseen, koska niihin viitataan ainoastaan niiden omistamien maa-alueiden maantieteellisen sijainnin vuoksi.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 43 EY 230 artiklan neljännen kohdan mukaan ”luonnollinen henkilö tai oikeushenkilö voi – – nostaa kanteen hänelle osoitetusta päätöksestä tai päätöksestä, joka siitä huolimatta, että se on annettu asetuksena tai toiselle henkilölle osoitettuna päätöksenä, koskee ensin mainittua henkilöä suoraan ja erikseen”.
- 44 Koska on kiistatonta, että riidanalaista päätöstä ei ole osoitettu kantajille, on tutkittava, koskeeko tämä päätös niitä suoraan ja erikseen.
- 45 Mitä tulee siihen, koskeeko päätös kantajia suoraan, on muistettava, että tämä edellyttää nyt esillä olevassa asiassa, että riidanalaisella päätöksellä on välittömiä vaikutuksia kantajien oikeusasemaan ja ettei se jätä niille, joille se on osoitettu ja joiden tehtävänä on sen täytäntöönpano, ollenkaan harkintavaltaa, koska täytäntöönpano on luonteeltaan puhtaasti automaattista ja se perustuu yksinomaan

yhteisön lainsäädäntöön, eikä muita välittäviä sääntöjä sovelleta (ks. asia C-386/96 P, Dreyfus v. komissio, tuomio 5.5.1998, Kok. 1998, s. I-2309, 43 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen ja yhdistetyt asiat T-172/98, T-175/98–T-177/98, Salamander ym. v. parlamentti ja neuvosto, tuomio 27.6.2000, Kok. 2000, s. II-2487, 52 kohta).

46 Tämä merkitsee sitä, että jos toimenpiteet, joihin jäsenvaltion on ryhdyttävä sellaisen yhteisön toimen toimeenpanemiseksi, jonka toimielin osoittaa jäsenvaltioille, ovat luonteeltaan automaattisia tai jos tavalla tai toisella kyseessä olevan toimen seuraukset eivät jätä sijaa epäilylle, toimi koskee suoraan kaikkia henkilöitä, joihin nämä toimenpiteet vaikuttavat. Jos toimessa sen sijaan jätetään jäsenvaltiolle mahdollisuus ryhtyä tai olla ryhtymättä toimenpiteisiin tai jos siinä ei velvoiteta sitä toimimaan tietyllä tavalla, nimenomaan jäsenvaltion toiminta tai toimimatta jättäminen koskee suoraan henkilöä, johon vaikutetaan, eikä toimi sellaisenaan (ks. vastaavasti asia T-223/01, Japan Tobacco ja JT International v. parlamentti ja neuvosto, määräys 10.9.2002, Kok. 2002, s. II-3259, 46 kohta).

47 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan ei voida katsoa, että riidanalainen päätös, jolla osoitetaan yhteisön tärkeinä pitämiksi alueiksi Saksassa sijaitsevia alueita, joilla kantajat omistavat maata, vaikuttaisi sinänsä kantajien oikeusasemaan. Riidanalaisessa päätöksessä ei ole säännöksiä, jotka koskevat yhteisön tärkeinä pitämien alueiden suojelujärjestelmää, johon kuuluvat esimerkiksi suojelutoimenpiteet tai noudatettavat lupamenettelyt. Se ei siis vaikuta maanomistajien oikeuksiin ja velvollisuuksiin eikä näiden oikeuksien käyttöön. Toisin kuin kantajat väittävät, näiden alueiden sisällyttäminen yhteisön tärkeinä pitämien alueiden luetteloon ei velvoita millään tavoin taloudellisia toimijoita tai yksityishenkilöitä.

48 Luontodirektiivin 4 artiklan 4 kohdassa täsmennetään, että kun komissio on hyväksynyt alueen yhteisön tärkeänä pitämäksi alueeksi, asianomainen jäsenvaltio osoittaa tämän alueen ”erityisten suojelutoimien alueeksi” viimeistään kuuden vuoden kuluessa. Tältä osin luontodirektiivin 6 artiklan 1 kohdassa todetaan, että jäsenvaltiot toteuttavat erityisten suojelutoimien alueilla tarvittavat suojelutoimenpiteet alueella esiintyvien luontotyyppien ja lajien ekologiisiin vaatimuksiin vastaamiseksi.

- 49 Luontodirektiivin 4 artiklan 5 kohdassa todetaan myös, että kun alue on merkitty yhteisön tärkeinä pitämien alueiden luetteloon, sitä koskevat 6 artiklan 2, 3 ja 4 kohdan säännökset.
- 50 Näin ollen luontodirektiivin 6 artiklan 2 kohdassa säädetään, että jäsenvaltioiden on toteutettava erityisten suojelutoimien alueilla tarpeellisia toimenpiteitä luontotyyppien ja lajien elinympäristöjen heikentymisen sekä niitä lajeja koskevien häiriöiden estämiseksi, joita varten alueet on osoitettu, siinä määrin kuin nämä häiriöt saattaisivat vaikuttaa merkittävästi tämän direktiivin tavoitteisiin.
- 51 Samoin luontodirektiivin 6 artiklan 3 kohdassa säädetään, että kaikki hankkeet, jotka eivät liity suoraan alueen käyttöön tai ole sen kannalta tarpeellisia mutta ovat omiaan vaikuttamaan tähän alueeseen merkittävästi, on arvioitava asianmukaisesti sen kannalta, miten ne vaikuttavat alueen suojelutavoitteisiin. Alueelle aiheutuvien vaikutusten arvioinnista tehtyjen johtopäätösten perusteella toimivaltaiset kansalliset viranomaiset antavat hyväksyntänsä tälle hankkeelle vasta varmistuttuaan siitä, että hanke ei vaikuta kyseisen alueen koskemattomuuteen. Tältä osin luontodirektiivin 6 artiklan 4 kohdassa täsmennetään, että jos tällainen hanke on toteutettava erittäin tärkeän yleisen edun kannalta pakottavista syistä, jäsenvaltion on toteutettava kaikki tarvittavat korvaavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että Natura 2000:n yleinen kokonaisuus säilyy yhtenäisenä.
- 52 Edellä mainittuja velvoitteita, joita asianomaisten jäsenvaltioiden on noudatettava, kun riidanalaisella päätöksellä on osoitettu yhteisön tärkeinä pitämät alueet, tulkittaessa on todettava, että mikään näistä velvoitteista ei koske suoraan kantajia. Kaikki nämä velvoitteet nimittäin edellyttävät asianomaisten jäsenvaltion toimea sen täsmentämiseksi, millä tavoin se aikoo panna kyseisen velvoitteen täytäntöön, olivatpa kyseessä sitten tarvittavat suojelutoimenpiteet (luontodirektiivin 6 artiklan 1 kohta), tarpeelliset toimenpiteet alueen heikentymisen estämiseksi (luontodirektiivin 6 artiklan 2 kohta) tai toimivaltaisten kansallisten viranomaisten antama hyväksyntä hankkeelle, joka on omiaan vaikuttamaan alueeseen merkittävästi (luontodirektiivin 6 artiklan 3 ja 4 kohta).

- 53 Luontodirektiivistä, jonka perusteella riidanalainen päätös tehtiin, ilmenee siis, että se sitoo jäsenvaltiota saavutettavaan tulokseen nähden mutta jättää kansallisille viranomaisille toimivallan toteutettavien suojelutoimenpiteiden ja noudatettavien lupamenettelyjen suhteen. Se, että jäsenvaltioille täten myönnettyä harkintavaltaa on käytettävä luontodirektiivin tavoitteiden mukaisesti, ei heikennä tätä päätelmää.
- 54 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että riidanalainen päätös ei koske kantajia suoraan EY 230 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitettulla tavalla ja että näin ollen kanne on jätettävä tutkimatta ilman, että on tarpeen käsitellä kysymystä siitä, koskeeko kyseinen päätös kantajia erikseen.
- 55 Vaikka kantajat eivät voikaan vaatia riidanalaisen päätöksen kumoamista, ne voivat kuitenkin riitauttaa toimenpiteet, jotka on toteutettu luontodirektiivin 6 artiklan perusteella ja jotka vaikuttavat niihin, ja tässä yhteydessä niillä on mahdollisuus vedota päätöksen lainvastaisuuteen kansallisissa tuomioistuimissa, jotka antavat ratkaisunsa EY 234 artiklaa noudattaen (asia C-70/97 P, Kruidvat v. komissio, tuomio 17.11.1998, Kok. 1998, s. I-7183, 48 ja 49 kohta ja asia T-45/00, Conseil national des professions de l'automobile ym. v. komissio, määräys 12.7.2000, Kok. 2000, s. II-2927, 26 kohta).

Oikeudenkäyntikulut

- 56 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska kantajat ovat hävinneet asian, ne on veloitettava korvaamaan komission oikeudenkäyntikulut tämän vaatimusten mukaisesti.

- 57 Työjärjestyksen 87 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan jäsenvaltiot, jotka ovat asiassa väliintulijoina, vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan. Käsiteltävänä olevassa asiassa Suomen tasavalta on näin ollen velvoitettava vastaamaan omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(ensimmäinen jaosto)

on määrännyt seuraavaa:

- 1) Kanne jätetään tutkimatta.**
- 2) Kantajat vastaavat omista oikeudenkäyntikuluistaan, ja ne velvoitetaan korvaamaan komissiolle aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.**
- 3) Suomen tasavalta vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.**

Annettiin Luxemburgissa 22 päivänä kesäkuuta 2006.

E. Coulon

kirjaaja

R. García-Valdecasas

jaoston puheenjohtaja